

76127/2022/KHK

KUKHK-22035/ZP/2022-4

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

VÁŠ DOPIS ZN.: PLa/2022/024722
ZE DNE: 24.05.2022
NAŠE ZNAČKA (č. j.): KUKHK-22035/ZP/2022-4

Dle rozdělovníku

VYŘIZUJE: Mgr. Michal Brodský DiS.
ODBOR | ODDĚLENÍ: životního prostředí a zemědělství /
ochrany přírody a krajiny
LINKA | MOBIL: 495 817 370
EMAIL: mbrodsky@kr-kralovehradecky.cz

DATUM: 15.07.2022

Počet listů: 5
Počet příloh: 0 / listů: 0
Počet svazků: 0
Sp. znak, sk. režim: 246.4, A10

Toto rozhodnutí nabylo právní moci
dne 10.8.2022
Krajský úřad Královéhradeckého kraje
odbor životního prostředí a zemědělství
dne 10.8.2022 podpis:

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, sídlem Hradec Králové, Pivovarské náměstí 1245/2 (dále jen krajský úřad), jako věcně a místně příslušný orgán ochrany přírody podle § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) a dle ust. § 75 odst. 1 písm. d) a ust. § 77a odst. 5 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZOPK), rozhodl po provedeném správním řízení vedeném v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád) o žádosti podané dne 24.05.2022 společností **Povodí Labe, státní podnik Víta Nejedlého 951/8, Slezské Předměstí, 500 03 Hradec Králové** (dále také žadatel) o povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů živočichů dle ust. § 56 ZOPK k záměru „Úpa, Trutnov, oprava LB dlažeb včetně patky, ř. km 49,830 – 50,050; č. akce 119170006“

t a k t o :

společnosti Povodí Labe, státní podnik Víta Nejedlého 951/8, Slezské Předměstí, 500 03 Hradec Králové se k provedení záměru „Úpa, Trutnov, oprava LB dlažeb včetně patky, ř. km 49,830 – 50,050; č. akce 119170006“, který bude realizován podle projektové dokumentace zpracované společností Multiaqua s.r.o., IČ: 60113111, Veverkova 1343, 500 02 Hradec Králové, pod zakázkovým číslem M17/033 z března 2022

- I. povoluje výjimka dle ust. § 56 odst. 1 ZOPK ze zákazu zasahování do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů, tj., rušení, zraňování a usmrcování, dopravy, sběru; ničení, poškozování a přemísťování jejich vývojových stadií a z ochrany jejich biotopu pro druh: užovka obojková (*Natrix natrix*)*,
- II. povoluje výjimka dle ust. § 56 odst. 1 a 2 ZOPK ze zákazu zasahování do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů, tj., rušení, zraňování a usmrcování, dopravy, sběru; ničení, poškozování a přemísťování jejich vývojových stadií a z ochrany jejich biotopu pro druhy: mihule potoční (*Lampetra planeri*), vydra říční (*Lutra lutra*) a ledňáček říční (*Alcedo atthis*).

Výjimka podle bodu I. a II. výroku rozhodnutí se žadateli povoluje v souladu s ust. § 56 odst. 3 ZOPK za následujících podmínek:

1. V rámci realizace záměru bude zajištěn dozor odborně způsobilou osobou (tj. pro účely tohoto rozhodnutí osobou s přírodovědeckým, biologickým, či jiným odborným vzděláním obdobného typu (dále také odborně způsobilá osoba nebo biologický dozor), který bude kontrolovat provádění stavebních prací s ohledem na minimalizaci jejich vlivu na zvláště chráněné druhy živočichů.
2. Realizace stavby bude provedena od 15.08. do 31.03. kalendářního roku.
3. Kácení dřevin bude provedeno v období vegetačního klidu, tj. od 01.11. do 31.03. kalendářního roku.
4. Před zahájením prací (nejdéle 3 dny předem) bude proveden odlov ryb a mihulí, včetně larev (minoh) a zajištěn jejich transfer na vhodná místa v toku řeky Úpy, konkrétně nad Novodvorský most (parc.č.523/1,k.ú. Dolní Staré Město). Dotčený úsek musí být proloven minimálně dvakrát s přesahem alespoň 50 m nad a pod místo realizace záměru.
5. Před započítím prací žadatel zajistí odborný průzkum výskytu ledňáčka říčního na lokalitě a v případě pozitivního nálezu zajistí v těchto místech konkrétní opatření (např. bezzásahové zóny) pro jeho nerušené vyhnízdění.
6. Dostupnými technickými prostředky bude zabráněno styku vodního prostředí s cementovými výluhy a dalšími nebezpečnými látkami.
7. Organizace Českého rybářského svazu, bude informována o realizaci záměru 14 dní před zahájením prací.
8. O činnosti a zjištěných poznatcích biologického dozoru bude zpracována písemná zpráva (včetně fotodokumentace), která bude předána orgánu ochrany přírody do 30 dnů po skončení prací a bude obsahovat údaje o zjištěných druzích zvláště chráněných živočichů, jejich počtu, údaje o případných realizovaných přenosech těchto živočichů, a další důležité skutečnosti související se zájmy ochrany přírody.

Výjimka k provedení záměru se povoluje do 31. 12. 2026.

Účastníci řízení:

- ✓ Město Trutnov, Slovanské náměstí 165, 541 01 TRUTNOV
- ✓ Povodí Labe, státní podnik, Víta Nejedlého 951/8, 500 03 HRADEC KRÁLOVÉ, IČO: 708 90 005
- ✓ Český rybářský svaz, z.s., Východočeský územní svaz, Kovová 1121, 500 03 HRADEC KRÁLOVÉ, IČO: 004 34 141

Odůvodnění

Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen krajský úřad) jako orgán ochrany přírody věcně a místně příslušný podle ust. § 75 odst. 1 písm. d) a ust. § 77a odst. 5 písm. o) ZOPK, obdržel dne 24.05.2022 žádost společností **Povodí Labe, státní podnik Víta Nejedlého 951/8, Slezské Předměstí, 500 03 Hradec Králové** (dále také žadatel) o povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů živočichů dle ust. § 56 ZOPK k záměru „**Úpa, Trutnov, oprava LB dlažeb včetně patky, ř. km 49,830 – 50,050; č. akce 119170006**“.

Výjimka je požadována pro druhy: užovka obojková (*Natrix natrix*), vydra říční (*Lutra lutra*), ledňáček říční (*Alcedo atthis*) a mihule potoční (*Lampetra planeri*).

Výjimka dle ust. § 56 odst. 1 zákona je požadována pro činnosti uvedené v ust. § 50 odst. 2 zákona, konkrétně pro zvláště chráněný druh živočicha: užovka obojková (*Natrix natrix*), a to ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje a biotopu – jmenovitě ze zákazu chytat jej, rušit, zraňovat a usmrcovat, dopravovat jej, sbírat, ničit, poškozovat a přemísťovat jeho vývojová stadia a z ochrany jeho biotopu. Výjimka dle ust. § 56 odst. 1 a 2 zákona je požadována pro zvláště chráněné druhy živočichů chráněné rovněž dle práva Evropských společenství: vydra říční (*Lutra lutra*), ledňáček říční (*Alcedo atthis*) a mihule potoční (*Lampetra planeri*), a to ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje těchto zvláště chráněných živočichů – jmenovitě ze zákazu chytat je, rušit, zraňovat a usmrcovat, dopravovat je, sbírat, ničit, poškozovat a přemísťovat jejich vývojová stadia a ze zákazu poškozovat a ničit jejich biotop.

Předmětem záměru, pro který je povolení výjimky požadováno, je oprava opevnění břehů, čímž žadatel plní zákonnou povinnost udržovat vodní stavby v řádném stavu a zajistit tak ochranu daného území při povodňových stavech. Záměr je situován na pozemky č. 2361, 2362/1 a 2625/5 v k. ú. Trutnov.

V předmětné věci bylo již krajským úřadem vedeno řízení o povolení výjimky podle §56, která byla povolena rozhodnutím ze dne 20.01.2019, pod č. j. KUKHK– 40641/ZP/2019-4, s platností výjimky do 31. 03. 2023.

Pro tento záměr bylo zpracováno biologické hodnocení podle § 67 zákona č. 114/1992 Sb., zpracovatel autorizovaná osoba Mgr. Daniel Vařecha, 739 11 Janovice 655, číslo autorizace: 10160/ENV/15 608/610/15, ze září roku 2019, pod názvem „Úpa, Trutnov, oprava LB opevnění, ř.km 49,250 – 49,505 Úpa, Trutnov, oprava LB dlažeb včetně patky, ř.km, 49,830 – 50,050“.

K záměru byla také doložena nová projektová dokumentace zpracovaná firmou Multiaqua s.r.o., IČ: 60113111, Veverkova 1343, 500 02 Hradec Králové, pod zakázkovým číslem M17/033 z března 2022.

Na základě výše uvedeného a v souladu s ust. § 44 odst. 1 správní řádu, bylo dnem podání žádosti zahájeno správní řízení ve věci. Tuto skutečnost krajský úřad v souladu s ust. § 44 odst. 1 správního řádu oznámil všem účastníkům řízení. Informace o zahájení správního řízení byla taktéž sdělena zapsaným spolkům ve smyslu § 70 odst. 2 zákona, které se mohly účastnit správního řízení, pokud oznámí svou účast v řízení do osmi dnů ode dne sdělení informace o jeho zahájení. Této možnosti žádný ze zapsaných spolků nevyužil.

Účastníkům řízení byla také dána možnost, v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu, vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí.

Dle ust. § 48 odst. 2 písm. ZOPK, ve znění přílohy č. III vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ust. ZOPK, je mihule potoční (*Lampetra planeri*) kriticky ohroženým druhem, vydra říční (*Lutra lutra*) a ledňáček říční (*Alcedo atthis*) silně ohroženými druhy

a užovka obojková (*Natrix natrix*) ohroženým druhem zvláště chráněných živočichů, kteří jsou chráněni ve všech svých vývojových stádiích, chráněn je i jejich biotop (ust. § 50 odst. 1 ZOPK). Je zakázáno škodlivě zasahovat do jejich přirozeného vývoje, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia, což vyplývá z ust. § 50 odst. 2 ZOPK.

Dle ust. § 56 odst. 1 ZOPK je možné povolit výjimku ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin pouze v případě převahy jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody, kterým je v tomto případě ochrana všech výše uvedených druhů, nebo v zájmu ochrany přírody. Veřejným zájmem je také jiný naléhavý důvod převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru. U zvláště chráněných druhů živočichů, kteří jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství (zde mihule potoční (*Lampetra planeri*), vydra říční (*Lutra lutra*) a ledňáček říční (*Alcedo atthis*)), lze výjimku povolit jen tehdy, neexistuje-li jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Charakteristiky druhů

Mihule potoční (*Lampetra planeri*) je drobný strunatec, jehož výskyt je koncentrován do středních nadmořských výšek především malých vodních toků. Larvy (minohy) žijí zahrabány v jemných náplavách. Úseky toku s písčitým až štěrkovitým dnem využívají dospělé mihule jako místa pro tření. Negativními faktory ovlivňujícími vývoj populací jsou především úpravy toků při porušení migračního kontinua stavbou migračních bariér, nedodržování zůstatkového průtoku při odběru vody z toku (MVE), nadměrná obsádka rybích predátorů (pstruha obecného), dlouhodobé znečištění toků.

Larvy mihulí - minohy byly pozorovány na celém dolním dotčeném úseku ve vhodných příbřežních biotopech, které zde tvoří jemné, naplavené sedimenty. V horním úseku zachyceny nebyly, ale jejich výskyt je zde možný, proto je nezbytné detailní prolovení celého dotčeného úseku a zajištění transferu tohoto zvláště chráněného druhu na vhodné stanoviště.

Ledňáček říční (*Alcedo atthis*) je drobný pták, vyskytující se v blízkosti stojatých i tekoucích vod. Hnízdní noru si hloubí ve strmých a vysokých březích a může být až přes 1 m dlouhá. Hnízdní dutinu pak vystýlá rybími kostmi. Za vhodných podmínek může zahnízdit i 4 x do roka. Jeho hlavní složkou potravy jsou drobné rybky, které loví prudkým výpadem. Kořist vyhlíží z větví stromů nad hladinou vody. Proto je pro jeho výskyt podmíněn vysokými břehy a doprovodnou břehovou vegetací.

Výskyt tohoto druhu byl na lokalitě potvrzen, ale pokud nebudou zasaženy hnízdní nory, bude ovlivněn pouze rušením.

Vydra říční (*Lutra lutra*) je savec vázaný na vodní prostředí, kde vyhledává převážnou část své potravy, kterou tvoří zejména ryby. Má především noční aktivitu, kdy loví potravu a vyhledává nová stanoviště. Mladí jedinci často migrují podél vodních toků na relativně velké vzdálenosti, kde hledají nová loviště. Hloubí si noru ve strmých březích a většinou se vyskytuje mimo civilizaci.

V místě záměru a jeho okolí se pravidelně pohybuje, což bylo doloženo například údaji z nálezové databáze AOPK. Na lokalitě není pravděpodobné rozmnožování tohoto druhu, a proto při realizaci záměru bude tento druh ovlivněn pouze rušením a pokud budou práce probíhat pouze v denní době, bude na něj mít vliv jen minimální.

Užovka obojková (*Natrix natrix*) je středně velký plaz, který ve většinou pohybuje v blízkosti vodního prostředí. Její hlavní složkou potravy tvoří ryby a obojživelníci, ale i další obratlovci vyskytující se v okolí vodních ploch. Zimní období tráví zimním spánkem, ze kterého se probouzí v závislosti na klimatických podmínkách v prvních teplejších jarních měsících. Z jara se také páří a do vhodného substrátu, kterým může být například starší tráva, drobné větve a listy, snáší 2 - 40 vajíček. Mladé užovky se opět v závislosti na teplotě líhnou po 6 - 10 týdnech. V průběhu roku se většinou pohybuje nedaleko vody, kde také vyhledává potravu. Vyžaduje ale také blízkost různých úkrytů, jako jsou velké kameny, nebo hustá pobřežní

vegetace.

Na posuzované lokalitě byl výskyt užovky obojkové potvrzen v horní části spodního dotčeného úseku. Vzhledem k dynamice pohybu tohoto živočicha je možný jeho výskyt na celém dotčeném úseku řeky Úpy.

Z důvodu, aby předmětné druhy zvláště chráněných organismů byly provedením záměru dotčeny v minimální možné míře, stanovil krajský úřad podmínky uvedené ve výroku tohoto rozhodnutí.

Žadatelem bude zajištěn dozor odborně způsobilou osobou (tj. pro účely tohoto rozhodnutí osobou s přírodovědeckým, biologickým, či jiným odborným vzděláním obdobného typu), která bude kontrolovat přítomnost zvláště chráněných druhů živočichů na lokalitě a provede v případě nutnosti jejich záchranný transfer. Zároveň biologický dozor prověří přítomnost výskytu hnízdních nor ledňáčka říčního, které se mohou vyskytovat ve březích dotčené lokality. Pokud budou hnízdní nory nalezeny, bude zajištěno nerušené vyhnízdění tohoto zvláště chráněného druhu, podle instrukcí biologického dozoru. Může být například na konkrétní období zastavena stavební činnost na určitém úseku. Toto opatření je navrženo z důvodu možného zahnízdění ledňáčků i v plánovaném termínu provedení stavebních prací, proto je nezbytné lokalitu před realizací záměru důkladně prohlédnout.

V projektové dokumentaci je uvedeno, že stavební práce budou probíhat v ohrázkovaném prostoru z důvodu minimalizace vlivu stavby na vodní tok, zejména minimalizace styku vody s cementovými a ropnými látkami a tvorby zákalu vody apod. Z důvodu předběžné opatrnosti přesto doporučuje krajský úřad kontrolu zákalu níže v toku biologickým dozorem a doplnění dalších technických opatření nebo změnu organizace práce v případě zjištění zvýšeného zákalu níže po toku. Může se jednat např. o přerušení prací v určitém časovém úseku dle návrhu uvedeném v biologickém hodnocení, tj. přerušení prací alespoň na 2 dny. Zvýšený zákal vody může negativně ovlivnit zejména dýchací aparát vodních živočichů níže po toku.

Nejdéle 3 dny před započatím prací je nutné provést odlov ryb a mihulí z dotčeného úseku. Aby byla zajištěna dostatečná efektivita, odlov musí být proveden 2 x, s přesahem minimálně 50 m nad a pod dotčený úsek. Pokud stavební práce nebudou započaty do 3 dnů od záchranného transferu, je nezbytné udělat nový odlov. Záchranný transfer bude proveden za přítomnosti biologického dozoru a odlovené živočichové budou umístěny zpět do řeky Úpy, konkrétně nad Novodvorský most (parc.č.523/1,k.ú. Dolní Staré Město).

Je nezbytné zabránit kontaktu cementových výluhů a dalších škodlivých látek (například provozních kapalin z používané techniky) s vodním prostředím, aby nebyla narušena kvalita vody v řece Úpě a nebyla tak ohrožena zdejší biota. Toho lze dosáhnout například prováděním betonářských prací v ohrázkovaném prostoru, nebo jinými technickými prostředky.

O zjištěných počtech zvláště chráněných druhů, které se vyskytovaly na lokalitě, a u nichž byl proveden transfer na náhradní stanoviště, budou vedeny záznamy, které umožní jak kontrolu provádění díla ze strany orgánů ochrany přírody, tak poskytnou i aktuální informace o biotě na lokalitě. Z tohoto důvodu bude o činnosti biologického dozoru sepsána závěrečná zpráva, která bude do 30 dnů od skončení prací předána krajskému úřadu.

Veškeré terénní práce související s realizací záměru je nezbytné provádět v období od 01.08. do 31.03., aby nebylo negativně zasahováno do rozmnožovacího cyklu zvláště chráněných druhů.

Kácení dřevin bude prováděno pouze mimo vegetační dobu, a to v termínu od 01.11. do 31.03 z důvodu možného hnízdění a výskytu zvláště chráněných druhů ptáků.

Krajský úřad se dále zabýval otázkou existence jiného uspokojivého řešení. Krajský úřad prostudováním shromážděných podkladů dospěl k závěru, že v souladu s biologickým

hodnocením záměru, zpracovaným Mgr. Danielem Vařechou ze září 2019, bude mít záměr, při dodržení stanovených podmínek, na zmíněné chráněné druhy a jejich biotop jen krátkodobě negativní vliv. Opravou dlažby v těchto místech zajistí žadatel zákonnou povinnost údržby vodního díla a bude tak zajištěna ochrana majetku i zdraví osob v zastavěném územní centra města Trutnov, kam je realizace záměru situována.

Krajský úřad má na základě této skutečnosti a vzhledem k současným technologickým možnostem za to, že navržené řešení žadatele je dostatečně optimální a jiné uspokojivé řešení, které by šetrněji směřem k zvláště chráněným druhům s požadovanou efektivitou zajistilo realizaci záměru, neexistuje (ust. § 56 odst. 1 zákona).

Krajský úřad dále konstatuje, že vzhledem k charakteru záměru nebude ovlivněno udržení příznivého stavu předmětných druhů z hlediska ochrany, neboť záměrem bude území jen krátkodobě dotčeno a bude dotčena jen omezená část toku. Pro minimalizaci negativních faktorů v souvislosti s realizací záměru jsou stanoveny výše uvedené podmínky, za kterých nebude významně narušena místní populace zvláště chráněných druhů.

Na základě výše uvedeného dospěl krajský úřad k závěru, že výjimku dle ust. § 56 odst. 1 ZOPK lze tedy povolit.

Krajský úřad rovněž dospěl k závěru, že v tomto konkrétním případě jsou naplněny i podmínky dle ust. § 56 odst. 2 písm. c) ZOPK, kdy lze výjimku povolit i pro druh chráněný podle práva Evropských společenství, neboť platí, že záměr je realizován „v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického“.

Aby rozhodnutí spolehlivě reflektovalo skutečný stav věci na místě samém (nepochybně podléhá vývoji a změnám) po celou dobu povolení výjimky, bylo časově omezeno do 31.12.2026.

Po vyhodnocení veřejného zájmu, s přihlédnutím k dočasnosti ovlivnění přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů a jejich biotopu záměrem a kumulativnímu naplnění kritérií pro povolení výjimky ve smyslu ust. § 56 odst. 1 a 2 zákona, rozhodl krajský úřad tak, jak je uvedeno ve výroku. Nedodržení ve výroku uvedených podmínek může být důvodem ke zrušení výjimky dle ust. § 84 odst. 1 písm. c) ZOPK.

Poučení o opravném prostředku

Proti tomuto rozhodnutí se lze v souladu s ust. § 81 odst. 1 a § 83 odst. 1 správního řádu odvolat do 15-ti dnů ode dne jeho oznámení. Odvolání se v souladu s ust. § 89 odst. 1 správního řádu podává k Ministerstvu životního prostředí České republiky, a to podáním u odboru životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, Pivovarské nám. 1245, 500 03 Hradec Králové (ust. § 86 odst. 1 správního řádu). Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřipustné (§ 82 odst. 1 správního řádu).

z p. Mgr. Michal Brodský DiS.
odborný referent na úseku
ochrany přírody a krajiny

Rozdělovník:

Účastníci řízení:

- ✓ Město Trutnov, Slovanské náměstí 165, 541 01 TRUTNOV
- ✓ Povodí Labe, státní podnik, Víta Nejedlého 951/8, 500 03 HRADEC KRÁLOVÉ, IČO: 708 90 005
- ✓ Český rybářský svaz, z.s., Východočeský územní svaz, Kovová 1121, 500 03 HRADEC KRÁLOVÉ, IČO: 004 34 141

*Krajský úřad ve správním řízení uvádí veškeré vědecké názvy zvláště chráněných druhů živočichů v souladu s platnou legislativou, tj. uvedené v příloze č. III. vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona